

Забирали харчі, обливали водою в мороз, гвалтували жінок – Голодомор 1932-1933 рр. (Відео)

24.11.2018 8:00 Суспільство (відео)

Хліб, колоски пшениці, свічка і сльози.

Вона народилася одразу після великого мору, який накрив Україну в 1932-1933 роках. Марії Кордик про страшний голод розповідали мама, бабуся і двоє сестричок. Вони були на волосині від смерті.

«Силою забирали у людей останній хліб і картоплю – усе забирали, люди ховали там у якомусь горщеченяті в печі, знаходили, забирали і те», – чернігівка Марія Кордик.

На хвилі колективізації до селян заходили в хати представники радянської влади і відбирали усі харчі – до останнього овочу й останньої зернини. Хатні комори були порожні. Пояснювали, що це для поповнення державних резервів. Усіх селян, які чинили спротив режиму, нещадно карали.

«Обливання селян, які не давали хліба, холодною водою в морозний час, групове згвалтування жінок активістами, комуністами, все це було», – представник Українського інституту національної пам'яті у Чернігівській області Сергій Бутко.

Голодні люди намагалися знайти хоч крихту хліба. Та радянська влада відбирала навіть це. Влітку 1932 року було видано репресивний радянський закон «про п'ять колосків» – щоб селяни не розкрадали колгоспного майна. За інформацією МЗС України, текст закону був власноруч написаний Сталіним. На літо 1933 року, згідно із законом, було засуджено 150 000 осіб. Зокрема, і дітей, які намагалися знайти хоч якусь їжу.

«Це суцільний жах, у нас, мабуть, ще треба окремо провести судовий процес над тими, хто цей закон вигадав. За тодішніми умовами навмисне убивство – 10 років, проста крадіжка – 3 роки, а тут смертна кара і лише за пом'якшувальних обставин 10 років, але коли ти помираєш і рвеш колоски, це не було пом'якшувальною обставиною тодішньої влади», – співробітник Українського інституту національної пам'яті в області Сергій Горобець.

Марія Кордик переповідає мамині спомини: їхня родина снідала, обідала та вечеряла зіллям, яке знаходили на городі.

«Із трави варили борщ, лобода, ботвина 00:52 + 00:55 рвали голівки конюшини, сушили та пекли оладки з конюшини», – чернігівка Марія Кордик.

«Було з'їдено абсолютно все, що повзало, що літало, квакало, крякало, абсолютно все, я вже не кажу про канібалізм – це вже останній край, коли психіка людини руйнувалася під тиском усіх оцих негараздів», – кандидат історичних наук Павло Ямпольський.

Факти канібалізму під час Голодомору були зафіксовані і в Чернігові. Бабуся Марії Кордик бачила їх на власні очі.

«Бабуся розповідала, що під час голоду в Чернігові вони ж вже старші були, ходили на базар, щось там носили, то каже, що був такий випадок. От євреї, якщо щось у тебе купують, то і тебе забирають додому, щоб доніс сумку, бо єврейка не понесе сумку, каже, прийшли ми до квартири, десь зникла та жінка, а ми, каже, чуємо щось десь крапає, відчинила шафу, а там людське тіло і скрапує кров. Це під час Голодомору таке було, ми вискочили з хати, то нам услід та жінка каже: «Здогадалися, сучки», та хазяйка», – чернігівка Марія Кордик.

Історики запевняють: на момент Голодомору радянська влада мала значні запаси зерна в резервах і навіть експортувала його за кордон. У людей забирали останнє не для того, щоб поповнити запаси в резервах, а щоб винищити українських селян як клас.

«Причини полягали в тому, що необхідно було приборкати українське селянство як складову частину української нації Тобто Сталін, московське керівництво, комуністичне керівництво, боялися Україну, вони боялися, що вона може стати незалежною, і їм потрібно було, щоб це була маса рабів», – представник Українського інституту національної пам'яті у Чернігівській області Сергій Бутко.

24 листопада о 16.00 українці на своїх підвіконнях запалють свічку пам'яті – цього річ до 85-х роковин Голодомору. Понад 20 країн світу визнали його геноцидом і ще десятки вшановуватимуть пам'ять замордованих голодом людей разом із нами.

«Росія категорично не хоче, не буде, поки буде Російська Федерація, ніколи не визнаватиме Голодомор геноцидом, штучним голодом з однієї простої причини: вони є наступниками Радянського Союзу, це їхня спадщина, по-друге, вони і зараз застосовують ці методи. У 2014 році на Донбасі масово вмирили пенсіонери – це був той самий штучний голод», – представник Українського інституту національної пам'яті у Чернігівській області Сергій Бутко.

За сім місяців голодомору в Україні померло майже 4 мільйони українців. Але ця цифра однозначно є вищою, стверджують історики. Найбільше постраждали східні регіони України. Чернігівщина втратила 16% свого населення – від голоду померли понад 360 тисяч осіб.

Журналіст Яна Титенок

Оператор Дмитро Дриганов

Джерело: <https://cheline.com.ua/chelinetv/suspilstvo-video/zabirali-harchi-oblivali-vodoyu-v-moroz-gvaltuvali-zhinok-golodomor-1932-1933-rr-video-153331>